bri 2[illegible]
34
(306)
ƏE koto

Gazar byriiin proletaarinar negedegtii

Bur-Mongoliin Ynen

BK(b) Namiin Bur Mongoliin MK BMASSR iin TGK ba Burprofsoveedîin eder byriin oorgan

[...]iin kyiten tulaza jiree

[...]e azakuigi kegoznigudiigi çan [...]lgoko kelegiin [...]ni bol bolboson [...]dasan mal azal [...]
leerees BK(b) Na[...]yyni sariin plee[...]e əbəl malaa er[...]ezeel ba dulaan [...]kangaka gesen

[...]zelgə tukai moz[...] aimaguudta ke[...]barinuud əgtə-

[...]in kyitenii ga[...]liin dulaan bai[...]cagiin oirotood [...]i gol mal azal[...]ongoliin respyyb[...] beledkelteigeer [...]taza baina ge[...]riin baidalaar bol [...]yi. Gazar tariaa [...]iaadiin malaza [...] ba too byrid [...]ees „aimaguud [...]zəlgədə beled[...]ulasaas barilga [...]gdoson məngən [...]een gargaşalag[...]eke mete asuu[...]leke juuma ygei [...]kioosomdi ka[...]gei" geze kele-

[...]s ceke jiresen [...] baicaakada ni[...]aguud ba kol[...]in əbəlzəlgədə [...]ei ba zarimni by [...]baisan yzegdel [...]zediigi toolozo [...]ygei. Əcəəken [...]. Jaruuniin aima[...]d maliin dulaan [...]ilseer 4 zil bol [...] kyrter gyiced [...]agtiin aimagiin [...],conkiin şil ba [...] geze barilga-[...], M-Şiberiin za[...] („respyyblikiin [...]abri" Leenin [...] dal barika mo[...]lai mal dulaan [...]bəlzəzə suram [...]meteer oroidoo [...]n baika jum. [...]maguudiin kol[...] tasaldaltai yzeg

[...]ngiin komisa-[...]un nək. Lub-[...]keli zundaa ba [...]tsk, Krasnojaar [...]oi şil ba kadaa [...]ceed, mənəəç [...] yre garaagyi. [...]nen" ba „Praav[...] garsan baika, [...] baikadaa bol [...]malazaliigi kəg [...]e jikeken ajuul [...]şuu.

[...] bolkoni. Gaza [...]rid malaa du-[...]ngaka keregtei.

[...]ilgiin brigaada-[...]arui baiguulka. [...]iranuudiigi şal [...]bike zasaka. [...]desen aad, dyyr [...]lganuudiigi ça [...]keke. [...]yyrte gyyrteer [...]ni kyçe çada-[...]ide jabaka

[...] brigaadanuud [...]zeşyydiin kariuu

[...]in zyiligi by [...]a ekiin noormo [...]od gyyrte gyr [...]dagdaz kariuu [...]a əke. [...]əlzəke gazarta [...]ekilke. [...]çeeride jabaka

maliigi ton kanamzataigaar ilgaza edeniigi bilçeeke kagda tai gazarnuudiigi olko.

Maliin usalaka gazarnuudiigi sain şalgaka (usani ceber juu, tedii çineen tooto malda dutamag ygei kyreke g. m.) ba ceberleke.

Tərəkə ba *zaluu malnuudiigi zooteeknikiin zaabariin josoor tusagaar baira bai dalaar kangaka.

Malazaliin brigaadanuudiigi şalgaza erkim kynyydees baiguulka.

Iime zergiin kədəlmərinyydiigi ene geseer ekilen gyiced keze maliin əbəlzəlgə tukai TK-iin pleenymiin togtooldo bodotoor kariuucaka keregtei.

Aimaguudiin namiin komiteeduud ba gyicedkomuud bo lon Gaz. tariaalangiin arkomaad əbəlzəlgədə beledkelde bolşoviig josonii onco todor koi opiratiiv kətəlbəri əgçə baika josotoi. Gadana əbəlzəl gədə beledkeliin medee byrid keliigi ton sainaar tabika keregtei, aimag, somon ba kolkoozuudta əbəlzəlgədə beled keze baisan kədəlməriin jaba ciigi, ile todoor cag darui me deze baigaa ygei bol opira tiiv kətəlbəri əgtəzə çadagda ka ygei.

Enyynees gadana, əbəlzəlgii gi zoriuuta tasalduulkiigi eris çangaar kariuucuulka keregtei.

Byke namiin emkinyyd, so veeduudiin çukala zorilgo bol maliin əbəlzəlgədə uçarsan tasaldaluudiigi oiriin ədəryyd te usadkaza, mal azaliigi kəg zeəke keregte amzaltanuudiigi dabaza sunguuli ba soveeduu diin VII jike kuraliigi ugtakiin tələə temeceke kereg bolno.

Comolgo ba cokilgiin jabaciigi ulam erçedkeke

Tariaa kudaldan abalgiin ed tavaariigi yrigçed ba udkıigi kazagairuulagçadta eris kemzee abka

Çitiin Mozo ba BMASSR kojoriin batalsan məriiceənii jabaca tukai

1934-onii ogtiaabri 15-nii medee (proceentoor).

Tariaa-ii ke dəlmərinyyd	Çitiin mozo	B.-M. ASSR
Tariaa kuriaalga	99,3	99,5
„ boolgo	98,3	100,0
„ comolgo	64,2	84,6
„ cokilgo	16,3	28,1
Namariin paar kakalalga . . .	16,3	49,2

Manai respyyblike tyryylze jabana. Bidener bol comolgo cokilgo ba paar kakalalgiigi bogoni cagta gyicedkeze, batalsan məriiceəe ilaza garkiin tula çarmain temeceke josotoibdi.

Mozkom nək. Jerbaanovta

Bookon, 18 (telegraamaar). Aimag dotoroo MTS-iin Karijaata kolkoozuud bol ogtia a b r i 15 - d a t a r i a a tuşaaza, tariaatuşaalgiin təsəbiin 96 kubii gi gyicedkebe. MTS-iin bişe k o l k o o z u u d 97 k u b i i i g i gyicedkebe. Mən əmçiin azaltan 90 k u b i tariaatuşaalgiin t ə s ə b d y y rgebe. Emkinyyd t ə s ə b i i n 63,4 k u b i i i g i tu şaaba.

Tariaa tuşaa l g a k a m t a deeree 95 kubi gyicedkegdebe.

Enyynees gadana urislamziin yrese 92,34 ceent. juu ali 92 kubi bucaagdasan b a i n a. B a s a 63,4 k u b i boro bodoliin tələberi dyyrebe.

Bykii aimag dotoroo u l a s i i n u r i d a k i tariaa tuşaaka, u j a l g a n u u d i i n 96,5 kubiigi gyicedkegdebe.

Barabaanov Bujantyyjev.

Koriinkid tariaa cokilgo kurdabçalagtii

Koriin aimag dotor (oztiaabri 10 nii medeegeer) tariaakuriaalga 100,2% dyyrəegdeze, 100 kubi boogdoson bolboç, comolgo ba cokilgoni tuiliin sula jabaatai. Mənəə comolgoni 61,6 proc. cokilgoni oroidoo 7,6 proc. gyiced kegdesen baina.

Aimag doto oo tariaa cokilgoor Yysti—Kyriinn som-oveed tyryy jabasan ziş etei—31 proc. cokiloo. Gebeç, MTS dotoroo tariaacokilgo 4 proc. əmçiin azalcad 1,5 proc. geke mete jaaşagyi jike kozoodoi.

Doodo ba Deede Kyrbiin somonguud negeç bukal tariaa co kioodyi.

Ilneeş, Koriin aimagi'n nam ba soveediin emkinyyd bolon kol kooznguud tariaacokilgo ba co molgod yneker kurdan teempe abça, iime jike kozomdoloo gaiqui usadkaka ulaigatai.

C. Cedendambiin.

Kakas tariaani casan doro

Mukarşiberiin somonii „Bolşoviig" geze kolkooz tariaanii comolgiigi jaaranagyi, ogtiaabriin 13-da byke tariaanii araikan 43 proc. comoson, əşəə 2000 bukal tariaan casan dooro gemteze kebtene.

Tus kolkooziin tyryy Smoolin gegçe sanaa amarkan ja bana.

Kolkooziin kədəlmərçed əəsədiingəə ger gerte untaza kebtene.

Sanaa amar Smooliniigi sanaa orotor keseeke kereg tei bolzoi.

Tariaa kudaldan abalgada gargagdasan ed tavaar yrigçediigi çanga keseeke

Mukarşiberiin aimag dotoroo 2800 ceent. tariaa kudaldan abtasan bəgəəd, syyliin taban konog to jamarç kubilalta garsan ygei baina.

Ilangajaa şiliin əberiin kyyste ba Podlopaatinskiin somonii kol kooznuud tariaa kudaldaka talaar buzagaigaar geegdeze, tede somonuudta BK(b) Namiin AK-iin sek ritaar Jaalov ba MK-iin naidalgata Pokosoojev geçəed garaba.

Enyynees gadna tariaa kudaldan abalgiin tavaariin foondiigi yrike əbergəike jabaduuad yzegdene. Sutiin seipoogiin tyryylegçe nək. Dambiin gegçe tavaariin foondiin 8-9 meeter sain edligi əərəə abba. Dambiin bol katuugaar keseegdeke josotoi.

Şiberiin

8 maşiina, 12 kodoog terge zakiba

Koriin aimagiin Deede ku danii somonii „udaarnig" geze kolkooz bol niitiin cug lagaar 500 ceentnir tariaa kopiraacada kudaldaka geze foondo baiguulad, odoo tyyniigee 200 ceentnirigi askalgiin pyynktede abaaçaza tuşaaba.

Kolkooznuud bol olzo kubaarida abka tariaanaas əərtəə ilyy garkiigi bodom zolon, avaansa abça, kamtaran kudalkaiin jabuulga emkidkeze baina.

Tus kolkooz bol kopiraacada nege avtomoviil, nege treejer, 12 kodoog terge, 2 tariaa boodog maşiina, kojor zaatka ba kojor moltiilko iim nyyd maşiinanuudiigi zaki ba.

Tus kolkooziin urgaca ku baari boloodyi bolboç, ene kolkooz bol əngərəgçə 33 ondo nege azalta ədəriin pyydees ilyyken tariaa kyr təsen baina. Ene zilde tus kolkooziin olzo bol əngərəg çə ziliin kiees dooşo bişe baika geze tukailagdana.

D.

Tyryyşiin 100 ceent. abaaçaza tuşaaba

Kabanii aimagiin Tyryntaa jevskiin somonii „ulaan partizaan" geze kolkooziin geşyyd bol kopiraacada 400 ceentnir jaarica ba şiniiciin tariaa kudaldaka geze niitiin cuglaagaar togtoobo.

Tus kolkooz bol ogtiaabr iin 12-iin ədər 35 tergeer nək. Raazymoviin neremzete ulaan açaa emkidkeze, kopiraacada kudaldasan ty ryyçiin 10 ceentnir tariaagi zagotzernoodo abaaçaza tu şaaba,

Enyynees gadna, kolkooz niguud əəsədiingəə əmçiin tariaanaas kudal laza baina. Kolkoozniguud Goolyliv ge deg 150 kiilo kudaldasan, Dob riinin M. 54 kiilo ba mən somonii əmçiin azaltai Kal makoov gegçe 1 ceent. geke məter bolno.

Tariaa kudaldan abalga bol tus somon dotoroo er çemteigeer jabuulagdaza bai na.

A.

Muu tariaagaa acaraad kariuucaza baina

Agiin aimag dotor yresenii bucaalta ba MTS iin kədəlməriin bo ro bodoliin tələberinyyd ogtiaabriin 10 nii ədər 100% gyicedkegdebe. Odoo kolkooznuud ba əmçiin azaltan bol ilyy tariaagaa sain durar selpoonuudta kudaldaza baina.

Urda agiin somonii „Voroşiilov" Staalin, Leeniini zam", Agiin somonii „33 nii", Əreeniin Somonii „Kominteerne", Aga-Kangiliin somonii Raazymov ba ulaaçiin, Duldirgiin, Cagaan uuliin somonguudiin kolkoozuud ulasiin uridaki tariaanii yrinyydiigi ton sain çanartai tariaagaar bolzorcoogoo bolşoviig josoor tuşaaza dyyrgebe. Koito-Agiin „Jerbaanov", Agiin somonii Dəlgeriin, zugaalain somonii Dorziin, Kara-Şiberiin „Ulaan Ceceg", Əreeniin „Ulaan malçan" geke mete kolkoozuud bol ulasiin urdaki ujalganuudiigi emkidkeke froonto deere buzagai emki ygei ba muu tariaagaa co kizo acarsan baika jum. Ene kolkoozuudiin kətəlbərləgçedte katu kəmzeenyyd abtaza baina.

Aginkinii ulasiin uridaki ujalganuudiigi cagcooni dyyrgesen amzalta bol imagta nək Raazymovtiin zəb zaabari ba Mozkomii ədər byriin onobçotoi opiratiiv kətəlbəriin ykee sain bolno.

Ene dabasan ilaltaa caaşani yresenii kaalga, əbəlzəlgiin beledkel ba tariaa kudaldan abalga bolon bişeç ulas tərliin çukala kompaaniud deere bekizyylke agiin aimagiin nam soveediin emkinyyd ba niite kolkoozniguudiin azaltanii mənəə ədəriin zoriltolgo bolno.

Ž. C-nii

Emkidkel ygeigees comolgoni tasaldaba

Mukarşiber. 19 (Manai tuskai biçəegçees telefoonoor abtaba) Şaraldain somonii Kiirooviin neremzete kolkooziin tariaa comolgo oroidoo 45% gyicedkegdeze, gyzegii tasaldada orood baina.

Əsəə 700 ga tariagiin talmai comogdoogyi kebtene. Tus arteeliin tyryy Rəbeensk gegçe tariaanii comolgiigi ajaar nojaabriin 15-da dyyrgeke geze təsəb əərəə zo kioogod, morid oni əəsedene ge əe şaltagaan dursaza, tariaanii comolgiigi koişo tataza suuna.

Moridoni ynekeer əcəədəə juu gebel-tiime bişe, tariaanii comol goni tasaldaka şaltagaan bol mən-nə,

Tariaanii comolgiigi tasalduulsan Rebeensk gegçede kemzee abagtii.

***

Mukarşiberiin somonii „Bolşovig" geze kolkooz comolgoo araikan 50% dyyrgesen, əşəə 500 ga comogdoogyi kebteseer.

Ene tasaldaltiin şaltagaan bol azalaa zəbeer emkidkeze çadaagyi deerees bo'zo, kədəlmərinii oroi gardag, kədəlmərinii emki ygei, loodoruud olon baina.

Tus kolkooz bol morinii talaar ynekeer dutamagdaza baibaç, Gagiin MTS-medeze balgaad, tusalamza yzyylnegyi.

Kolkooziin tyryy Smoolin gegçiin nobço sula kətəlberi deerees ene tasaldal byri gynzegliren baina.

Şiberiin

Əmçiin azaltai ailnuudiin yresenii ba mənkələlgiin foondo baiguulka tukai

Kizaariin gyicedkeke komiteediin togtool

Cag busiin ajuul uçaraza magad tula ba mən ygeitei ba dunda çadaltai əmçetende niitiin yresenii tusalamza yzyylkiin tula, Byke kolbooto Ulasiin TK iin „somsoveeduudiin dergede niitiin yresenii ba mənkələlgiin foondo baiguul ka tukai" gargasan togtooliin josoor somsoveeduudiin dergede niitiin mənkələlgiin foondo baiguul ka tukai Kizaariin gyicedkeke ko miteediin togtookoni.

1. Somonii soveeduudiin dergede baiguulagdaka josotoi yresenii ba mənkələlgiin foondodo 1934 onii nojaabriin 1 nees kozom bişe namariin tarilgiin ba kabariin tarilgiin yrese, 1934 onii tarilgada keregleçesen yresenii 25 proceen toos 50 kyrter oruulkiigi əmçiin azaltanaigi ujalgaka.

2. Yresenii ba mənkələlgiin foondo baiguulalgada əmçiin azalçan byride ujalgata daalgabarinuudiigi darui sonoskon medyylkiigi aimgyicedkom ba somsoveeduudiigi ujalgaka.

Z.S. Kizgyicedkomiin tyryy Pakoomov.

Z.S.K.G.K. sekritaariin orologço A. Bagroov.

Cokilgoni araikan 8 kubi

Kori. Koriin somon tariaagaa comozo dyyrgesen bolboç, cokilgoni bykii somon dotoro arai ge ze 8 kubi gyicedkegdebe

Tariaacokilgodo somsoveediin tyryy Ceveenov ton aali amagalan janzaar kaudaza baina.

Titmees, melekeln jabacaar ja bakaa boliso, bolşoviig jabacaar jabaka keregtei.

C. Cedendambiin.

Kineşeemskiin kotiin namiin emkiin, na miin kədəlməriin baidal tukai

BK(b) Namiin TK-iin togtool

BK(b) Namiin Təb komiteed bol Kineşeemskiin kotiin namiin emkiin, namiin kədəlməriin baidal tukai medeecelgiigi sonosood, namiin dotoriin niitiin ulas tərliin kədəlmərinii kədəlmərçəniin dotoriin gegeerelii asuudal ba gegee reliin keregselnyydiin karicaada kai karamza ygei tonç sula kaudasan geze olobo.

Kineşeemskiin kotkom bol Ivanoovskiin mozoin ton jikeken yiledberiin rajoonligi udaridaza bai ka bəgəəd, (26 mingaas deeşe kədəlmərçədtei, enyynees 14 mingani ed baraanii yiledberiin) ed baraanuudiin şiidkekii gazarta namiin kədəlmərçediin çanarigi deeşe iyylkiin tula sanalaa tabiaagyi baina.

Kineşeemskiin kotkom bol jike ken namiin kətəlberilegçedigi udaridaza baika bəgəəd, tedenii kaadariigi çileke ba kəzəlməridəni tusalamza yzyyien bykezyylke jabadalaar kangaagyi. Demjaan Bleedniin neremzete beş kiideg faabrik deere nege zilsoo ceekiin namiin emkidkeçener zurgaa dakin selgegdesen baina. Olonki faabriknuudiin namiin ekin emkinyyd bol komunistanuudiigi ba namgyi kədəlmərçediigi, yiledberiin bodoto kətəlbəri deere emkidkene ygei (el-yylne ygei). Olon ko munistanuud kadaa, əərtəngəə manlaiian jabaka zerəigi gyicedke ne ygei, karin əəsedəə gologdoko muu kedeləgçed bolko.

„Privoolzeenska komuuna" ge ze faabrik deere bəs kedeg ga zariin 32 namiin geşyyd ba orologço geşyydees stanoog deere zebken gancani gologdoko ygei geer kedelne

Namiingia geşyyd byride, namiin emkiin ankaral tablgiin tasaldisan deerees, namiin geşyydiin olonkini bol namiin baidalaas tasarsan baina. Niite toonoos jamarç barimta ygeigeer ənədee garçasan juu byridkelees garasani 255 kyn bolzo 7 kubi bolno.

Komunistanuudiin ulas tərliin bolbosoroliigi deeşelyylke jabadal ton sula, olonki namiin geşyyd bol ulas tərliin ilekən asuudaluudiigi jabuulna ygei, mən ene cag soo suralcakaç jaba tal ygei: „Privoolzeenskiin komuuna" gezefaab rikiin 225 komunistanaraas 65 ni kaanaç suralcadag ygei ba na.

Kədəlmərçediin dunda gegeereliin kədəlməri, ilangajaa zaluuçuudiin dunda tonç sula jabuulag dana, zaluuçuudiin dunda nançaldaa ba kul gantaka g. m. zoiloo gyi jabadal deleərsen binna.

Niitiin kətəlməriin sula jabasanii yrees, komunistanar byriin bolşovigiin sene ze, sulalasan deerees karanki kədəlmərçediin dunda zarim şazan mergəli nomnoçod orozo kədəlməri jabuulag dag bolson. Namiin emki bol çu kala yzel bodoliin kariuugi ene koroto nəleədə əgəəgyi baina.

BK(b) Namiin TK-iin togtookoni:

1. Niitiin namiin kədəlmərigi sula jabuulsani tula Kinişeemskiin kotkomdo aman zakiaa tabiza, kədəlməriee jabuulza çadaagyin tula nək. Şisnokooviigi kotkomiin sekretaariin ujalgaasani çələələe.

2. Kinişeemskiin emki bol Ivanoovskiin yiledberiin mozodo ne gen jikekenç ba kuuçan emki bol ko bəgəəd, ilangajaa merzeltei namiin kədəlmərçedəər ilme namiin emkide cag ergəlzə kətəlberi əke jabadal ba bodoto tusalam ziin sula baisaniigi, Ivanoovskiin mozkomdo cəke zaaka.

Kinişeemskiin namiin emkide, namiin kətəlberiigi bykezyylze, tomokon namiin kədəlmərçeni kotkomiigi kətəlberileke kədəlme ride ilgeeze, namiin dotoriin kədəlmərigi ergəkiin tələə kotkom do tusalamzaar kangagkiigi Ivanoovs kiin mozkomdo duradkana.

3. Kinişeemskiin kotkomdo so jolin ba leninizm-surtalilta kelte siigi emkidkeze, Maarks-Leeniniityykeer komunistanuudiigi zebseg leke, ulas tərliin ba geerelin kədəlmərteigi namgyi kədəlmərçediin dunda emkidken jabuulaka, zaluuçuudiigi bolşoviig josoor ky myyzyylke, kədəlmərçediin dunda da burkangyiçyydiin kədəlməriigi ergədkeze jabuulkiigi tedenii dunda tabika. Ilangajaa yldengi gazartaa sainar jabuulaka,

TK iin sojol surtaliin keltes bol, Kinişeemskiin namiin emkide 2 3 mergezitei surtal nebteryylegçedii gi bykezyylen əke.

Surguulinarta yndesen kele kaişa keregte yzene

IDAMŽABIIN

Odoo nam ba zasagiin zygees azakuin ba sojol bolbosoroliin ja badaliigi „yndesenii majagtai proletaariin udka çanartaigaar jabuulka" gesen LEENINII yndesenii gol bodolgiigi bodoto kereg deereni bejelyylegdeze, aguu gaikam şagta ilaltanuudiigi dabasan jabadal bol BK(b) Namiin TK ba tyynii udaridagça cecen bagşa STAALINII kətəlbəri dooro kədəlməriçə tariaaça azalçadiin yreteigeer amzasan jabadal geze kenç atagai medeke aabza.

Iime deerees əəriingəə yndesen kele biçegte suralcaka ba kereglеke jabadaliin ali tukai jabaza baisaniigi keden ygeer temdeglеke çukala bolzoi.

Ilangajaa syyliin yjede kədəəgiin ekin ba dunda surguulinuudta suragçad bol kele biçeg sain şudalaza garaka geze nam ba zasagiin onco todorkoi diregtiiv ba şiidkeberinyydiin baibaç, zarim tuskaita oronuudani kaişa kereg yzeke jabadal baina şuu.

Žişeelk de: ene zilde suralcaka nomiin prograamanuud byke pred meedeeree ulari-an ba metoodikiin talaarç kubilsan baika jum. Gadana, bişe dunda surguuliiin 6-7 tasaguudta əngərəgçə zilde dekaada soo 3-3 cag yndesen kele yzedeg baisanaa odoo zilde 2-2 cag ularin koroson baina.

Enyynii urida zilvydte yndesen kelenii prograamanuud garsanç bol ali ali talaaraa gyiced kangal tatai geze kenç keleze çadakagyi jum beze, kedii tiime bolboç odoo kyrter buriaad dunda surguulinuudta prograamiin tukai negenç yge, zaabari ygei baikani gaikaltai baina. Karin bişe predmeedeer zaabari bygedendeni bii. Ene jabadal bol negen talaas aradiigi gegeere yylke komisariaadiin suladalga bi negəə talaas aimagiin gegeeriin tasagiin suladalga geze boino.

Yndesen keliigi tookogyi jabadal Kiaagtiin aimagta yzegdesen bodoto barimtaigi abaad yzebel; əngərəgçə zunii yjede yyeti Kiaagta deere surgagçanariin bolbosoroliigi deeşelyylke kyyrce neegdesen bolboç aimagiin gegeervylke tasagiin kaikaramza ygei deerees oroi 4 Buriaadiin cuglaza, yndesen kele yzenqyi orkiooson.

Basa ene zilin niuurta subagtakarijaastiin gyiced bişe dunda surguulida Mөөrөөçө, Karluun, Tabanguud g. m. somonguudaas kamta 64 suragçad bol ekin şatiin surguuli dyyrgeze jiree, tiin edenii zəbkən 75% ni yndesen keleer kangaltatai baigaa. Ene juunii yre geeşeb gekede? kədəəgiin surgagçad bol əəriingəə bolbosoroliigi deeşelyylke ygeigees yle baran, yndesen kele zaaka jabadaliigi çukalaçalan abaagyi deerees bodoto barimtani gerçelegdene şuu. Ene mete yligertei surguulinuud ganca bişe baikani damzagyi baina.

Negentaa surgagçanariin yndesen kele toogoogyi baikada, orşon bai an olon təmən kolkooznuudiin odooç kyrter yndesen biçegee medeke ygei deerees „Ликвидировать без скотных членов" geze orosoor biçeze baisan kendeç gaikalta ygei. „B. M. Ynenii" ogtiaabri 8-nii 234 dugaarta garsan zyil maşa ynen bolko asaniigi bilabtai barimtalnab). Yndesen kelenii uragşa abtaiag ygei deerees ene meteer biçeze baisan kolkooznuudta buruuç bişe jum beze. Basa nege zyil gekede: Kiaagtiin aimagiin zarim kele, şine biçegiin kelenees ondoo, nutag, nutagiin dealeegtika geze baika jum Žişeel kede: dagasan yile ygiin syylde „a" „e" „ө" g. m kolbolto biçedeg (jabaada oçoodo, yzede g. m.)

Basa gala, (gal), aila (aila) g. m. „l"-eer dyyrsen nere ygiin syylde kolbolo biçeg. yile ygiin cagluulsan nairaliin „na" „ne" „no" „nө" geze zalgaltanuudiin syylşe „a" „e" biçelgyi jaban (jabana), oçon (oçono) g. m. biçedeg azai.

Ene uçar bol Kiaagtiin aimagiin kara jariaan kelene dealeegtikada iigeze duudagdaza abiaalagdana, tiimees suragçadiin kelee daguulan biçekede suragçanariin zasan zalaruulza abdaggyi baina şuu.

Deere kelegdesen kele biçeg tookogyi jabad 1 gancal Kiaagtiin aimagtai bii geze keleşegyi baina. Uçar juub gekede: əngərəgçə zun Ulaan-Yde deere 1 sariin yndesen keleer surgagcadiigi beledkeke tyr surguuli neegdeze, uul surguulida aimag bykenees kamta 35 kyn cuglaka baisan aad, zəbkən 7 kyn cuglaza, tus kyyrce bolooqyisen, gadana içeneer suraka surguuli Ulaan-Ydiin surgagçanariigi beleleke deede instityyd surguuliiin dergede bii bolson bəgəəd, namatiin seesside oroi kamta 3 kyn (Kiaagtaas 1, korioos 2) cuglaza yndesen kelenii seesi bolosongyi baina.

Ene bygedees baicaaza yzekede, Kiaagtaas bişeç aimaguud yndesen kelende „syzeggyi" geze kelekede buruutai bişe baina şuu Uçar iime deerees kədəəgiin olon təmenii dunda ba gyiced bişe surguulinar bolon ekin şatiinç surguulinarta kele biçeg ilangajaa sain şudalaka gesen katuu togtoolnuudiigi bodoto deereni bejelyylke jabadaliigi çukala ankaraldaa abka bolzoi.

Tiimees B. M.-iin aradiigi gegeeryylke komisariaad bol kədəəgiin surguulinarta kele biçeg sainaar tabikiin onco todorkoi erkim keçeel oiriin cagaa abkiigi naidan erigden.

BM-iin kədəə azaliin komuniis deede surguuliiin stydieenteneriigi ene namar ilsyylsenii dyn ba əbəliin elsyylelgiin jabadal tukai BK(b) namiin mozkomiin tobçoonii togtool

Stydieenteneriin namariin elsyylelgiin dyn ba əbəliin cagiin yjede stydieenteneriigi elsyyleke jabadal tukai kədəə azaliin komuniis deede surguuliiin direegter nək. Kiimiin medeecelgiigi sonosood, BK(b) Namiin mozkomiin temdeglekeni:

a) Namar elsyylegdesen stydieenter bol ylemze kangaltatai abtasan baigaa, juub gebel, tedenii niite erdemiin beledkeliin ba zəeri çadaliin talaar: kolkoozniguud 85% kədəlməriçən 13% ba alban kaagçad 2 % baina. yndesenii ilgaa: 64% ni buriaad, 34 proc. ni oros, 2 proc. ni bişe yndesetenii, eregtei emegtein ilgaa: eregteiçyyd 75,5 proc. ba emegteiçyyd 24,5%, namiin ilgaa: komuniistnuud 32 kyn, komsomoolçuud 24 ba namgyiçyyd 5 kyn abtasan baina.

Ene amzalta bol, negen talaas suragçadiigi elsyylelgiin beledkeliin kədəlmərii gi cagsoont jabuulsanii ba surguulida orogço nəkədiin tus byriees mandaadiin komisiin erilteni deeşeleze, elsen jiregçedigi byri nariaar şalgaza abasanii yre bolko ba negəə talaas bol kodoo, suragçadiigi elsyyleke jabadalda, zarim nege namiin komiteed ba MTS iin ulas təriin kebltesyydiin zygees tus çangaar kandasanaas dabagdaba. (Selengiin BK(b) Namiin AK-ba MTS, M.-Şiberiin MTS, Tarbagatain BK (b) Namiin AK).

Enyyntei daşaramduulan zarim raikomuud bol, kubaarilagdasan tooto suragçadiigi elsyylen gyiced keke jabadalda kəndə suudalaar ba joso dyyrgeke tediigeer kandasan geze MK iin tobçoon temdeglebe (Alair, M-Şber ba Aga), iime baisan yrees, ilgeesen 13 kynəese ni araikan geze ganca kyn abtaa. MK iin tobçoonii ceke şiidkeberi bi zaabariiin baisaar baikada, Boo konii, Zakaaminii ba Koriiin aimaguud tyyniigi ogto gyicedkeegyi baina.

b) Dikaabri sarasoo bolkoo baigaa gol bodoto tasaguudta stydieenteneriigi elsyyleke beledkeliin kədəlməri tasaldaza baina.

BK(b) N-iin MK-iin tobçoonii togtookoni

1. Kədəə azaliin komuuniis deede surguulida stydieenteneriigi elsyylsen mandaadiin komisiin togtooliigi batalaka

2. Kədəə azaliin komuniis deede surguulida stydieenteneriigi elsyyleke jabadalda çangaar kandaagyi geze Alairiin, M,Şiberiin ba Agiin aimaguudiin BK(b) Namiin sekretaaruudta ceke zaaka.

3. Stydieenteneriigi elsyyleke tuşaa kubaarliagdasan daabariigi gyiced kekiin tukai keden ceke diregtiivyd ba mozkomiin tobçoonii togtooliigi gyicedkeegyin tula, Booconii, Zakaaminii ba Koriiin BK (b) Namiin AK-iin sekretaarnudta dongodolgo sonoskoko.

4. Kədəə azaliin komuniis deede surguuliiin dikaabrida elsyyleke stydieenteriin beledkeliin kədəlməriigi ene geseer jabuulkiigi bykii sekretaarnuud ba MTS-iin ulas təriin keltesiin naçaalniguud bolon sovkoozuudta duradkaka.

5. Stydieenteriigi elsyylelgiin jabuulga tukai 5 konog byride mozkomiin tobçoondo medeeceze baikiigi bykii BK(b) Namiin AK iin sekretaaruud ba MTS iin ulas təriin keltesiin naçaalniguudiigi ujalgalaka.

6. Rajoonuudta tuskai kyniigi ilgeeke meteer stydieenteneriigi elsyyleke tuşaa operatiiv kətəlbərieer kangakiigi nək. Kiimde duradkaka.

7. Stydieentenriin əbəliin cagiin elsyylegiigi çanariin talaar saizar uulka ba kereg ygei kyniigi" surguulida ilgeeke gedeg Alair, M. Şiber, Aga metiin AK diin koroto yzeliigi uridçalan kizaarlakiin zorilgoor stydieenteneriin elsyylelge kiikedee rajoonuudaas jireke nə kədiigi uridçalan tusagaar duuda ka erkiigi, BK(b) Namiin mozkomiin man daad in komiisada olgoko.

8. Suragçadiin əbəliin cagiin elsyylelgede kamtiin bairaar kangaka geze kotilo soveedigi ujalgalasan mozkomiin tobçoonii zygees keden dakiza şiidkeberi gargasanç bol, odoo kyrter dursagdagça asuudal kadaa, gyicedkegdeegyi yldebe. Ene asuudaliigi oiriin cagaa gyicedkekiin tula kotiin soveedto syylçiinkiee duradkaka.

9. Kədəə azaliin komuniis deede surguulida koriiin aimagta ideekool beledkekiin erke olgokiigi nək. Iljilnde (beledkeliin komiteed) duradkaka.

Korooli Algesaandriin kədəələlgən deere

Veena, 19 (TASS). Ogtiaabariiin 18 do tomilogdoson Jygoslaaviiin korooli Alegsaandr ...e dəələlgədə Fraanciin prezideent Lebreen Rymiinii korooli, bagadaada keregiin miniister Tity l esky, Itaaliiin korooliiin tuskai tələələgçə, bişe keden olon gyrenyydiin tələələgçəd Belgraad kotodo jirebe. Gitliriin orondo Gering gegçe jirebe. Fraaca, Çekoslavaaki, Rymiini, Greeci ba Tyyrce g.m. ulasuudaas ceregiin deligaacnuud jireze baina.

Žigşyyritei keseelte

Pariiz, 19 (TASS). Pleende abtasan ba tyrmede suuza baigçadiigi ajuumşagtaigaar zoboozo ba keseeze baisan tukai medeeceel Ispaaniaas jirene. Teelimaniigi arçalka temeceliin olon ulasiin koorondoki komiteed ba faşizmiigi bykii esergyycegçed bol Leryvs ba generaal Bateet gegçedte Rollaan, Barbiyys, Aandre Žiido. Lanzeveeno, Aandre Maliroo gegçediin garaa tabisan esergyycelgiin teligraama ilgeebe.

Samolioduud bol bosolgiin rajoon bolko Astuuriigi zabsargyi boombodozo baina geze sonuud medeecene. Raildaan bol yrgelzelze baina.

Kiliin

Fraancii... niistnari...

MOSKVAA, ... tiaabriiin 7 do ... ba rajoonii ... emkinyydte ... sungaka song... toroo ekilbe. ... niis nam bol ... diingəə tələ... guuli deere t... ecesiin dyn ... riin amzaltiig... munilis nar... suuriiin toogi... be. Fraanciin ... ze komuniis ... celiin josoor ... niistnariin tel... bel 1928 on... orobol kojor ... bolood baika.

Jikeken ... diin

KIZEEL, 1... liin çuluunii ... deere gubaa... kooksokiimiin ... rigdaza baina ... bol Uraaliin ... kiimiin aza ... toono kookso... zildee əgçə ... kombinaad b... rigdaza dyyrke...

Ispaaniii... goçodiig... kiigi ese... zagsa...

MOSKVAA ... niiin Zasagiin ... baibal, Astuu... bişe gazarnu... yrgelzelze bai... cel orono. ... ceregiin baida... riuudaar bar... ba keseeltiin ... sonin deere k... Zasagiin gaza... ba zəmet-niig... ri bii bolgoko ... sanaagaa tabi... niiin bosolgoç... esergyycesen ... zagsaal zarim ... no.

Kədəə suurinda angiiin temecel

SSSR dotoroo kolkooziin baiguulaltiin ilalta bol soveed kədəə suurinuudaar angiiin temeceliin şine baidaltai ba şine janzatai bolgobo. Tariaaçan aradiin diilenki kubini zizeken əmçiin azalaas kododoo tasaraza. kolkoozdo orobo.

Bykii ene kelegdesen uçarnuud deereeş kədəə suurinuudta angiiin temecel eceselbe geze sanaka kereg bişe. Kədəə gazarta odoogiin erke baidal coo angiiin temeceliin udka ba janziin oilgocodo kojor ondoo kazagairuulalga baidag kolkooziin baiguulaltiin ilakiin urida tai, jerenkiidəə kapital izamiin syylçiin angi niudargaçuudiigi usad kakaas urida kədəə suurinuudaar bolzo baisan angiiin temeceliigi mənəə bolzo baigaa temeceltei adalidkadag uçarnuud bol tere kazagairuulalgiin nege janzani bolno.

Tiiketei kamta azaliin kyciigi baragdasanç bol usadkagdaagyi niudargaçad kədəə suurinuudaar ygeitei ba çadal bagatai aradiigi məlzezə, tedenii kyzyyn deere əəsediingəə azaliigi bekizyylkiin zabdalga gargadag baigaa. Niudargan etegeedиin məlzəlgiin yzeliigi kizagaaralza, tedenii zarim ot riaaduudiigi tyrin zailuulsanii eceste niudargaçuudiigi şiidkekii jo soor butacokiko zorilgonuud, tere yjede kədəlməriçən angiin urida baiba.

Odoo yjede kolkooziin baiguulalta ilaba. Socialiis kariilcaa bol gancakan azyiledberte bişe basa kədəə azaldaç imagta darangulilana. Odoo angiiin daisan etegeedte kədəə azaliin yiledbəri dotoroo ekonoomikiin suuri baikagyi.

Niudargaçuudiin syylçiin ylegdeliigi daraza, kolkoozniguud ba əmçiin azaltanii zarim negen geegdesen etegeediigi niudargaçuudiin zygees nələəkə jabadaliigi usadkaza, kolkooz, sovkooz g. m. gazarnuudaar uran mekeer şurgasanii eceste koroto kədəlməriigi jabuulka metiin niudargaçuudiin kulagai jabuulgiigi butacokiko tukai odoo yge bolzo baisaniigi kyn byken martakagyi zergetei.

Negəə talaasani abaad karabal kolkooziin tariaaçaniigi socialiis josoor kəmezyylke, azal ba yiledberiigi zəbəər emkidkeke; bykii kolkooziigi bolşoviig bolgoko; socialis yndesen deere elbeg telbeg ebtei, çanga çadaltai ba sojol bolbosoroltoi baidaliigi oloko kereg tei baina.

Kolkoozdo tariaaçaniigi bolbosoruulan kəmezyylke, kapitaliizmiin kog ylegdeliigi usadkaka, azaliigi zəbəər emkidkeke ba teekniikiigi şudalka g. m. bykii ene asuudalnuud bol niudargaçuudiin ylegdelnyydiin uridaas temeceke temeceltei beki ko bootoi baika juuma.

Odoo yjede angiiin temeceliin tuskai, onco udkatai medeke ba medeke uçar bol gancakan yzeliin bişe, basa bodoto udka çanartai baidag azai. Bodoto keregiigi enyynii tukai oilgodog ygei kyyd bol kolkoozdo kabaatai aguu jike yyskelgiin kycen ba kolkooziin socialis çanariin karadag ygei bəgəəd, tyyni deerees kətəlbəriiigi koozon zakiraltaar selgeze, niitiin emkidkelgiin ba bolbosorolgiin kədəlmərieer yndesezeryylsen gyiced çanga namiin ba proletaariiin josotoi kətəlbəriigi teden bol kangaza çadanagyi.

Tyynees gadana kədəə suurinii angiiin temeceliin janziigi oilgoko tukai basa ondoo kazagairuulalga baidag kədəə suurinda angiiin daisan etegeediin gariinii suladkalgada tusa bolodog baruun bəərənkiiçyydiin dərşəliigi bide bygede medenebdi: Sanaa amarkan suudag bəərənkii yzelten bol angiiin daisanii ecesiin usadkagdaagyi uçar nuudiigi martaad suuza baidag. Əmçiin zizeken azal erki kegdeg dasaliigi, gancala kolkooziin tariaa çadiin dunda sularkagyi ba edər byriin kədəlmərіiin kyçeer, proletaariin diktatuuriigi caaşadani bekizyylze, namiin ba soveediin kətəlbəriiigi çangadkaza ba idebkize ryylkiin kyçeer ilaza bolko tukai tedenii martana.

Diilenki tariaaçanii kolkoozdo oroson ba ilangajaa kolkooziin azaliigi emkidkeke keregte oldoson tyryyçiin amzalta bol kədəə suurinuudiigi socialis josoor şiinedkekiin talaar manai asuudal bol eceslen şiidkegdebe geze tede kynyyd karadag baina. Tedenii sanalaar kadaa yldesen zarim juumanuud bol əərəə byteke zamaar bii bolzo əərəə bii bolko meteer sanagdadag baine. „Kolkoozdo damzan oroko uçar bol ilyybçeeke janzatai uçar tula kədəə azaliin tuşaa manai sanaliigi bagadkaka bişe, karin jikedkeke, kədəə azaliin kəgzəkə keregte komuniistnariin kətəlbərilkə yyrge baga bolko bişe karin jike bolko josotoi. Əərəə bytekе zam bol kediiniikieesç ilyy geer kədəə azaliin debzeltede ajuultai bolko şuu. Əərəə byteklin zam bol bykii keregiigi koco gozo bolko" gesen nək. Staalinii zaabariigi ede kynyyd martana.

Ene metiin bəərənkiiçyydiin tukai nəkər Staalin namiin 17-du gaar kural deere iigeze kelesen: „Tiigeze tedener bolbol sajakan jamarç anginuud ygei bolko iimiin tula angiiin temecel ygei bolko. Sanaa zobori sedkeliin don solgonuud ygei, bolko mən iimiin tula zer ze segee orkizo kazuu teeşee karan kebteed, angigyi bəl gemiin jirekiigi kylieeze untaza bolko geze tugal mete bajasan tangaraldadag boloo belei."

Ynen deeree abaad yzebel ene yjede angiiin temeceliin tuskai janza ba tuskai majagtai geze medesen deeree ene temecel bol kurcadalaa geebe geze bolkogyi.

Angiiin daisanii ylegdelnyyd bol eşəə amitaigaa bəgəəd teden bol ecesiingee kosoroltodo bytekede byri galzuugaar esergyyceze baina. Kədəə suurinda sanaa amarkan suudag ba angiiingaa zoriigiigi martaka uçaruud, angiin daisanii zəsəə kubilgasan taaktikada ankaralaa suladkadag uçaruud bol socialiis azaliin ali negen sybeereni şurgaza namiin kətəlbəriiin ankaraliin sula yçaastka deere əəriingəə koroto jabuulgiigi çangadkaza angiiin daisan etegeedeer kaltad gebel keregleqdeze bolno.

Odoo yjede angiiin daisanii taaktika bol jamar udkatai ba tede ner jamar syberyyni şurgaza çadanab?

Angigyi socialiis bəlgəmiigi baiguulkiin gol çukala erke baidal bolbol proletaariiin digtatuura ba tyynii nutagiin zurgaanuudiigi çangadkaka jabadal bolno. Ulasiin uridaki bykii ujalganuud ba proletaariiin digtatuuraar togtoogdoson bykii katuu kuuli dyrimyydiigi gyicedkeke uçarnuud bolbol angigyi bəlgəmiigi baiguulkiin zam teeşee amzaltataigaar urigşaa dabşakiin ekin tyryyçiin ba şiidkekii çanartai erke baidal mən bolko uçar iime deerees angiiin daisanii jabuulga bol kamagiin tyryynde geegdesen kolkoozniguud ba əmçiin azaltaniigi ulasiin uridaki ujalganuudaa gyicedkeke jabadalaas tatagalzan esergyyceke jabadalda çiglyylke sedelgenyyd gardagani demii kereg bişe bolno.

Angiiin daisan bol talka tuşaalgiin yjede jike idəbkitei bolzo, kolkoozniguud ba əmçiin azaltanda ulasiin çanga dyrimiin josoor togtoogdoson təsəbiigi gyicedkeke jabadaliigi eldebiin janzaar koişoluulka saatuulkiigi ermelzedegeni demii kereg bişe bolno.

Angiiin daisanii ene metiin kakuulinda nutagiin kədəlməriçənii orçodog uçarnuud əcəən bişe yzegdene. Zarim raikom ba ulas təriin keltesyyd bol oilgozo baizaç juuoilgonogyiç baigaad josooroo niudargaçuudiin jabuulgiigi jabuulza ulasiigi esergyycesen nutagiin pozilco deere orçodog uçarnuud bol bidende dyyren medeetei baina. Tariaanii kuriaalga, urgaciigi kamagaalka tariaa tuşaalga ba boro bodoliin tələbəriin oruulalgiin keregte baruunii bəərənkii yzeltenii sanaa amarkan suudag uçarnuud bol baruun Sibiir Çeliaabinskiin mozo Staalingraadiin kizaar g.m. rajoonuudaar yi yrgelze yzegdedeg baina.

Ulasta karşa yzeltenii tuşaa seremziigi çangadka ba tedeniigi niudargaçuudiin jabuulga meteer kaira nairgyi butacokiko bykii namiin emkinyydiin zorilgo ba komuniista bykenii ujalga mən.

Ulasiin uridaki ujalganuudiigi dyyrgesen kolkooz kolkoozniguud ba əmçiin azaltanaas bide bol mənəə talka kudaldan abça bainabdi. Talka kudaldaza abalgiin keregte zarim gazarnuudaar ulasta karşa ba konzooçonii yzelnyyd garkagyi geze ken keleke belei. Ene yzelnyydte namiin emkinyyd bol əərəə zəndəə bytekiigi kylieeke yzeltei temeceze talka tuşaaza abalgiin keregiigi todorkoigoor emkidkekiin bolşoviig zəb jabuulgiigi sainaar tabika zergetei.

Ulasta esergyy karşa yzelten bol kolkooziigi esergyycesen niudargaçuudiin jabuulgaauudtai nigta baricaatai baika bolno. Kolkoozto şurgaza orood kolkooziin kərggiigi arşalagçad mete bolzo karagdaad jabadag niudargan etegeed bol ynen deeree kolkooziigi unagaaka ba ərgən tariaaçan aradiin niyden deere kolkooziin neriigi gutaakiigi ermelzedeg socialiis zəəriigi yreke, əəriin şyymzelelligi kabçaka ba kolkooziin azaliin yiledberide ceke koro kyrgeke zergeer ene koroto jabuulgaa jabuuldag baina,

Ilangujaa əmçiin azaltanii dundaki kədəlməride, namiin emkinyydiin zygees kaikaramzagyigeer kandaka uçariigi niudargaçuud bol cag yrgelze kergledeg. Kolkoozniguudiin dundakida orobol əmçiin azaltanii dumda kədəlkədə beikeşeeltei baidag əmçiin azaltanda orobol kolkoozniguudaas talka abkada barag kəngən baidag. Marai zarim emkinyyd bol uraskuul oruugaa urasaza jabakadaa, əmçiin azaltaniigi ogtolon orkiko geze sedesen uçar baina. Ene se delge garkada əmçiin azaltan bol konzoo naimaani jabadalda orozo ulasiin uridaki ujalganuudiigi gyicedkeke keregees tatagalkadag baina. Zarim gazaruudaar oroitoi əmçiinkid bol kolkoozniguudta əəsediingəə produugciigi (ediigi) delgyyrte abaaçakadani, gadaadaki azaltani „tasaa" yzyyldeg baina.

Žişeelkede: Azoovo-Çernomooriin kizaariin Krimiin rajoondo, raikom bol əmçiin azaltanii dunda konzoo naimaanii yzeltentei temecel ogto jabuulba ygei. Mən basa ene rajoondo finaansiin emkinyyd bol tuskai azaltanda kabaadaka azalnuudiigi dyyren ileryylze, negedemel kədəə azaliin naloogiigi bykii əmçiin azaltanda açaza çadasangyi baina.

Voroonizskiin moziin Arkaangeliskiin rajoondo baruunii ton bəərənkii yzeltenii alduu ileryylegdebe. Ene rajoon dotoroo niudargan etegeediin tuşaa zigşyyritei sula baisan ba əmçiin azaltanii dunda jabuulagdaza baigaa kədəlməride ankralaa dutuu tabisan deerees kolkooziin kəgzəltə zogsozo, diilenki əmçiin azaltan bol ulasiin uridaki ujalganuudiigi gyicedkeke ygein tuiladaa kyresen baika juuma.

Basa Rostonşii... suurinda kolkoo... luudiin baidal il... ede ail bykenii t... cagan juu ail ky... azaltai baiba. E... diingəə əmçiin ... deere tuskai ed... bəgəəd, bykii b... zariigi bolbosoru... joog təlengyi ba... ta əəsediingəə, ... gi kolkooziin az... geere abaaçaza

Ene syylşiin z... rinda baigaa ali ... bilgasan argaar ... riin əmçiin azali... gozo, kolkoozdo ... kədəlkə ankarali... zoo naimaanii za... delgenyyd angii... gen tasagi karuu... Əmçiin azaltar... dəlməri bol nam... kədəə suurinda ... çukala salabari ... azaltan bol taril... ba bişe ed tuşaa... biigi dyyren gyi... Ulasiin uridaki ... cedkekiin talaar... culaar kandabal ... buulagdaka man... gairana. Əmçiin ... do kabaaduulkii... tabikagyi ba je... azaltanii dundak... karalaa tabikagy... boi bodoto kəd... san oportuniisa... Sanaa amarka... yzelnyyd bol za... miin emkinyydii... jikcer delgersen ... ta kətəlbəriigi ... laruulka seremz... mokooko uçarn... sanii jabuulgiig... gozo ulasiigi ba... gyycesen yzeli... bolgokoni maga... dəlgəəndə „əər... imagta ajuultai ... STAALINII zaab... naar oilgoko k... ilangujaa odoo ... caalgiin təlag j... saitar oilgoko to... deke keretei.

(Təbiin oorga... çegdebe).

Soveed kolboon dc

Soveediin metroogiin anką pc turşalgiin jabuulga

MOSKVAA, 17 (TASS). Ogtiaab riiin 15-do metroogiin turçalgiin uçaastog Sookolniki-Komsomooliin talmai deere egleegyyrees koşo ekilze, metropoliteeniiin turşalgiin poojozdiin aparaad ba keregseliigi men karguigi syylşiinkiigee turşakiin beledkel jababa.

8. cag 20 minuutada metroogiin Vagoonii depoogoos 2 vagoon komsomooliin talmain staanca deere jirebe. Poojozdo bol dokioo'eg çe anka tyryyniigee jabuulga kii kiikiigi bairanaasaa kedelze jabana. Poojozdiin zogsoson gazar byrideni baiguulagça montaazniguudta bajariigi kyrgeze keden zuun kedelmeriçen ugtan baiba. Tus poojozdo bol eeriingee jabuulgiigi kojor teeşee keden dakin dabtaza jababa. BK(b) N-iin Nozkomiin kot komiin sekretaar KRY soveediin tyryylegçe VLKSM-iin TK iin sel rev, VLKSM iin MT- LUKIJAANOV gegçe ketelberilegçe kedel şe kynyyd poojozdi jabuulga deere baiba şiin jabuulga bol sov to soveediin kedelm teesen aparatuura ba sain çanartaigi karui nees gadana tus turşa niizmiin erkim sain b personaahin todokon niigi karuulba. Tyryy poojozdiigi kedelges BK(b) N-iin TK ba M dalgaar oldo on met çad ba Moskvaagiin riin jikeken ilalta me

V. N. Rozaanov

Moskvaa, 19 (TASS). Ogtiaabariiin 16 do soveedìin emnelgiin keregte ken bykende ile oroldogço profeesor Vladiimir Nikolaajeviç Rozaanov gegçe nasanaas negçebe.

Prolitaariiin kubiskaliin syy leer keniiç medekeer kiruurgeer emnedeg V.N. Rozaanov gegçe tyryy emçediin negen bolzo, prolitaariiin kubiskaliin keregte bykii eeriingee kyce çadaliigi egesen baina. Soveediin zasagiin gazar bol eryyliigi kamagaalka keregte Rozaanoviin gabijaata kedelmeriigi cegnedeg baisan Rozaanov bol 1933 ondo Leeniniii oordinoor şagnagdasan azai.

Rozaano ledə tedke tən

Moskvaa, 19 (T naas negçesen zaanov gegçiin ga gleze tyynii kede sıin garşa deere SSSR-iin Aradiin riin sovee togtool

Kedeelgiigi tula RSFSR iin ery Aradiin komisariaa bii bolgogdobo.

Nasanaas negçes gegçiin samaganda dotorni sara byriin g in tuskai tedkema dobo.

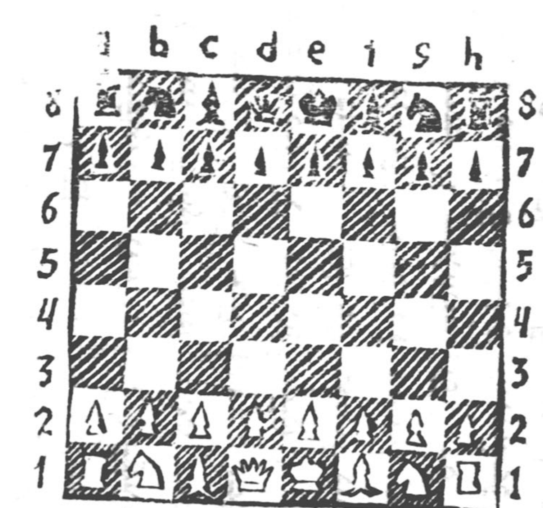
ŞATAR

Satarta surkiigi kysegçe

Şatar tabikadaa dolbodloson 64 derbelzen niy kabtagaigi, bulangiin cagaan nydinii ba uun gar ruulza, tabika keregtei. Naadaza ekilkedee, cagaan cagaan bodo 8 cagaankebyy tabiaad, men kariin ta bodo, 8 kara kebyy tabina. Juugi jamar niyden de gebel? Cagaanii: nojone 1 gedeg niyden deere, perse 2 terge a 1 ba h 1 deere, 2 temee c 1 ba g 1 deere, ba g 1 deere, 8 kebyyd 2 dugaar kebtee şugamiin gyyr tabigdana; kariin: nojon e 8 deere, perse d terge a 8 ba h 8 deere, 2 temee c 8 ba f 8 deere 8 ba g 8 deere, 8 kebyyd 7 dugaar kebtee şugam deegyyr tabigdana. Enyyniigi zurag deere karagtii.

Zurag № 2

KARIIN TALA

CAGAANII TALA

Kuriaangui nojon—N, pers —T, temee—Tm kebyyn—K.

Orosoor kur çeedekeni: nojo se—Ф, terge—Л, mori—К, kebyy

Dab deere buriaad kelen deere şatariin tukai garsan debter ygei bolko tula oros debter deerees ş kai unşakada, ene oros şatariin bodonuudiin nerii guilsan jabadal tekem tusatai bolno

P d 1-a 4 gebel perse „d 1" gedeg niyden dee gedeg niyden deere jababa gesen uçartai.

Şatariin jabadaliigi biçeke temdegyyd sentiaabri sonindo niitelegdesen bolko tula ene tukai biçekee

Şatar naadakadaa kezeede cagaani tyryyn jaba karani jabaza, tyynii daraa basa cagaani jabaka ge eelzeeleze jabana. Şatariin bodonuud tusbyridee ner ondo ondoo jabadaltai baina. Tere bygede daraa ga nuudta todorkoilogdono. Iimiin tula şatarta sukiigi tus sonindo şatariin tukai tyryyn garsan ba kozom nyydiigi cugluulan abça yzegtii!

* * *

Bodolgo № 8

A. GYLIAAJEV (Moskvaa)

Cagaani: Nd1, Ph6, Ta5, Te1 Tma1, Tme4, Md4, Me2, k: b3, c2, c5, c6, e6, f3 (14)

Karani: Ne5, Pd5, Ta8, Mb4 Mh5, k: f5, g3 (7)

2 jabaad madlaka

*

Bodolgo № 9

N. IVANOOV (Nogiinsk)

Cagaani: Nc4, Ph1, Tf4, Tmd2, Tmc1, k: b6, d6 (7)

Karani: Ne5, k: e6, e7, f7 (4)

2 jabaad madlaka

*

Bodolgo № 10

D. FAJNBERG (Moskvaa)

Cagaani: Nd4, Td7, Th7, k: g4 (4)

Karani: Ne6, Me8, k: g5 (3)

2 jabaad madlaka

Bodolgo N

KONDELIIKA (Pr

Cagaani: Nh8, Pa6, T Mb6, Md8 (6)

Karani: Nf6, Pf5, Tmd k:c7, e4, g6 (7)

2 jabaad madl

Bodolgo N

A. ELLERMAN

Cagani: Ne1, Ph1, T Tma8, Tmc5, Mc8 (7)

Karani: Nd5, Te6, Mc6,

2 jabaad madl

TAILBARI: ene bodolg dotor kuriaangulgaar ne bodonuudiigi şatariin zaagdasan niyden deere jamar kojor jabadalaar ka lakiigi olko keregtei. Te jabadalaa şatariin jabad çedeg josoor temdeglee koroondo ilegeze baigtii.

B. C. Ced

Kariuucalgata redaagtor G. BILIGAA

Тип изд „Б. М. правды" и Укза" Номер верстал Дуодьнов Д. и Цыдыпов Корректировал Цыдыпов Улит Бурлитлага № 1